

Δάμων και Φιντίας

Διονυσίου τυραννοῦντος Φιντίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκῶς τῷ τυράννῳ, μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ἤτήσατο παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ πρότερον ἃ βούλεται διοικῆσαι· δώσειν δ' ἔφησεν ἐγγυητὴν τῶν φίλων ἕνα. Τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος, εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος ὃς ἑαυτὸν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει, προεκαλέσατό τινα τῶν γνωρίμων ὁ Φιντίας, Δάμωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὃς ἔγγυος εὐθύς ἐγενήθη.

Τινὲς μὲν οὖν ἐπήνουν τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγίνωσκον. Πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν, караδοκῶν εἰ φυλάξει τὴν πίστιν Φιντίας. Ἦδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης Φιντίας ἀνελπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δρομαῖος ἦλθε. Θαυμάσας οὖν ὁ Διονύσιος ἀπέλυσεν τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

Διόδωρος Σικελιώτης, *Βιβλιοθήκη* 10.4.3-6 (διασκευή)

Γλωσσικά σχόλια

<i>Διονυσίου τυραννοῦντος</i> (μτχ. ενεστ. ρ. τυραννέω, τυραννῶ)	ὅταν ασκούσε τὴν ἐξουσία (ἦταν τύραννος) ὁ Διονύσιος
<i>ἐπιβεβουλευκῶς</i> (μτχ. παρακ. ρ. ἐπιβουλεύω) <i>τῷ τυράννῳ μέλλων τῆς τιμωρίας τυγχάνειν</i>	ποὺ εἶχε συνωμοτήσῃ ἐναντίον τοῦ ἀρχοντα καὶ ἐπρόκειτο νὰ τιμωρηθεῖ
<i>ἤτήσατο</i> (οριστ. αορ. ρ. αἰτέομαι, αἰτοῦμαι)	ζήτησε (πβ. ν.ε.: αἴτηση, αἴτημα, ἀπαραίτητος)
<i>εἰς τὸ πρότερον ἃ βούλεται διοικῆσαι</i> (απαρ. αορ. ρ. διοικέω, διοικῶ)	γιὰ νὰ τακτοποιήσῃ προηγουμένως τὶς υποθέσεις τοῦ
<i>ἔφησεν</i> (οριστ. αορ. ρ. φημί)	εἶπε (πβ. ν.ε.: ἀφασία, ἀντιφατικός, καταφατικός)
<i>τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος</i> (μτχ. αορ. ρ. θαυμάζω)	κι ἐπειδὴ ὁ ἀρχοντας ἀπόρησε

<i>εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος ὃς ἑαυτὸν εἰς τὴν εἶρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει</i>	αν υπάρχει τέτοιος φίλος που θα δεχτεί να φυλακιστεί (πβ. ν.ε.: κάθειρξη) αντί για κείνον
<i>προεκαλέσατο</i> (οριστ. αορ. ρ. προκαλέομαι, προκαλοῦμαι)	προσκάλεσε
<i>ὃς ἔγγυος ἐγενήθη</i> (οριστ. παθ. αορ. α' ρ. γίγνομαι)	ο οποίος μπήκε εγγυητής
<i>ἐπῆνουν</i> (οριστ. παρατ. ρ. ἐπαινέω, ἐπαινῶ) <i>τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας</i>	επαινοῦσαν την υπερβολή της αγάπης προς τους φίλους
<i>τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγί(γ)νωσκον</i>	καταλόγιζαν επιπολαιότητα και παραφροσύνη στον εγγυητή (πβ. ν.ε.: εγγύηση, εχέγγυο, φερέγγυος)
<i>ἡ τεταγμένη ὥρα</i>	η καθορισμένη ώρα
<i>ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν</i> (οριστ. αορ. β' ρ. συντρέχω)	ὄλος ο λαός συγκεντρώθηκε (πβ. ν.ε.: συνδρομή, συνδρομητικός)
<i>καραδοκῶν</i> (μτχ. ενεστ. ρ. <i>καραδοκέω, καραδοκῶ</i>)	περιμένοντας με αγωνία
<i>φυλάττω τὴν πίστιν</i> (τεχνικός νομικός ὅρος)	τηρώ την υπόσχεσή μου
<i>ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς</i>	και όταν πια πλησίαζε η ώρα στο ἔσχατο γύρισμα του χρόνου, την τελευταία στιγμή
<i>ἔρχομαι δρομαῖος</i>	έρχομαι τρέχοντας
<i>ἀπέλυσεν τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον</i> (μτχ. ενεστ. ρ. ἐγκαλέομαι, ἐγκαλοῦμαι)	απάλλαξε από την τιμωρία τον κατηγορούμενο (πβ. ν.ε.: ἐγκλημα, εγκληματικός)
<i>τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι</i> (απαρ. αορ. β' ρ. προσλαμβάνομαι)	να τον δεχτούν ως φίλο τους

